

Република България
Министерство на околната среда и водите
Басейнова Дирекция Дунавски район

Регистрация на водовземни съоръжения за собствени потребности на гражданите

29 заседание на Басейнов съвет
към Басейнова дирекция „Дунавски район“

19.12.2023 г.

5800 - гр. Плевен, ул. „Чаталджа“ № 60
Тел: (+359 64) 885 100
[www. bd-dunav.bg](http://www.bd-dunav.bg), e-mail: dunavbd@bDDR.bg

Съдържание:

1. **Обща информация.**
2. **Регистрация на съществуващи съоръжения.**
3. **Изграждане и регистрация на нови съоръжения.**
4. **Роля на местните администрации – кметове и областни управители.**
5. **Изводи и необходими действия.**

1. Обща информация.

1. Защо е необходимо да се регистрират кладенците за собствени потребности на гражданите (СПГ), *във връзка с чл.175а, ал.2, т.1 от Наредба № 1 / 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води:*

- **гарантиране на ресурс за СПГ** – не повече от 50 % от разполагаемите ресурси (РР) на I-то от повърхността подземно водно тяло (ПВТ);
- **правилно определяне на свободните водни количества** за издаване на разрешителни (РР – РВ – СПГ);
- **преценка за засягане на права на гражданите** за водоземане за СПГ – водни нива и състав;

2. Видове процедури (към 2023 г.) за регистрация на кладенци за СПГ:

- **на съществуващи**, изградени преди 27 ноември 2018 г. (*правото е дадено от 27.11.2018 г. и е със срок до 28.11.2025 г.*);
- **на новоизградени** след 27.11.2018 г., **НО** по реда и съгласно изискванията на Закона за водите;

2. Регистрация на съществуващи съоръжения.

➤ Законови разпоредби:

- Какво са “**собствени потребности на гражданите**” (§1, ал.1, т.71 от ДР на ЗВ) - за домакински цели, водопой на животни и поливане, с изключение на потребностите от вода за извършването на стопанска дейност и упражняване професия или занаят.
- Какво не са кладенците за СПГ (чл.120, ал.3 на Наредба № 1) – съоръжения за самостоятелно питейно-битово водоснабдяване (СПБВ). Осигуряването на вода за домакинства - „водни услуги“ по смисъла на ЗВ!
- Какво е **СПБВ** (§1, ал.1, т.69 от ДР на ЗВ) - водоснабдяването на отделни обществени и стопански обекти, в които постоянно или временно пребивават или работят хора ...
- **Отговорност и рискове – собственикът носи отговорност** при промяна в качеството и количеството на водите при неподходящо избрано място на кладенеца; **поема всички рискове** от ползването на водата за пиене и битови цели.

Намерението съгласно Вашето писмо- водоснабдяване за захранване на „жилищно строителство“, не попада в хипотезата на „собствени потребности на гражданите“, които по смисъла на § 1, ал. 1, т. 71 от Допълнителните разпоредби на ЗВ са: потребностите от вода за домакински цели, както и за водопой на животни и за поливане в границите на собствения имот, с изключение на потребностите от вода за извършването на стопанска дейност и упражняване професия или занаят.

Извън случаите, регламентирани с чл. 44, ал. 1 от ЗВ, в т.ч и чл. 43, ал. 2 от ЗВ- за задоволяване на собствените потребности на гражданите, използването на водоземните съоръжения се регламентира с наличието на издадено разрешително за водоземане по реда Глава четвърта от Закона за водите- „Разрешителен режим“.

Разрешително за водоземане и/или за ползване на воден обект съгласно чл.50, ал.3, т.1 от ЗВ се издава на юридически лица и на еднолични търговци, а на физически лица, само когато искането е за заустване на отпадъчни води; минерални води - изключителна държавна собственост, които са предоставени за управление и ползване на общини; земеделски цели от регистриран земеделски стопанин.

В съответствие с разпоредбите на чл. 117, т.1 от Наредба №1/2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, гражданите, собственици на поземлен имот, имат задължение да уведомят писмено директора на съответната басейнова дирекция, за намерението да изградят кладенец. Водоземните съоръжения за подземни води подлежат на вписване в регистрите по чл. 118г, ал. 3 от ЗВ в съответната басейнова дирекция, в противен случай се ликвидират (чл. 118г, ал. 6 от ЗВ).

- Право за регистрация (§ 41, ал.7 на ПЗР към ЗИД на ЗООС) – **физически лица собственици** на кладенци, разположени в границите на населените места (строителни граници без землищата) и селищните образувания;
- Срок за регистрация – **28 ноември 2025 г.**;
- Заявление по образец в БД - **ОБРАЗЕЦ РГ2** (РР/ Регистрация на ВС);
- Заявление чрез съответния кмет на община, на район, на кметство или кметския наместник по местонахождението на кладенеца (§ 41, ал.8 на ПЗР към ЗИД на ЗООС);
- Кметовете на всеки 14 дни **предават на БД** постъпилите в този период заявления;
- Разпоредбата на § 41, ал.8 на ПЗР към ЗИД на ЗООС не важи за водоземните съоръжения за стопански цели;
- Съоръженията **общинска собственост** – по реда § 41, ал.1 на ПЗР към ЗИД на ЗООС.

➤ Проблеми с подаваните заявления:

- без основни данни – *имот, конструкция, година на изграждане;*
- противоречива информация – *собственик (ФЛ или ЮЛ), адрес за кореспонденция, цели за ползване на водата (стопански обекти), земеделска земя извън нас. място и др.;*
- дълбоки съоръжения – *много по-дълбоки от мощността на I-то от повърхността водното тяло, особено в СОЗ на НМВ;*
- кладенци на граница м/у 2 имота – *възниква въпросът кой е собственик на съоръжението и кой какви права има;*
- кладенци, изградени след 27.11.2018 г., без да е уведомена БД по чл.44, ал.4 от ЗВ;
- заявления от „упълномощени лица“, но без документи за упълномощаване;
- заявления и документи по ел.поща или чрез ССЕВ от лица, които не са заявители или упълномощени лица;
- искания за издаване на удостоверение, без дори да е наличен кладенец;

➤ Проблеми при обработката на заявленията:

- голям брой заявления;
- заявления, подавани за втори и трети път (2006, 2020 и 2022-2023);
- недостатъчна информация за проверка относно наличието на регистрация от предишен собственик;
- писма за липсваща информация в заявленията;
- проверка дали е на територията (или ПВТ) на БДДР;
- проверки и писма относно право на собственост или наследство;
- несъгласие от съсобственик на ПИ за регистрация (вкл. съдебни дела);
- проверки дали е в нас. място и писма до общински администрации (*нееднозначни отговори, забавяне с отговорите месеци и повече*);
- неполучена кореспонденция, поради некоректен адрес;

3. Изграждане и регистрация на нови съоръжения.

➤ Законови разпоредби:

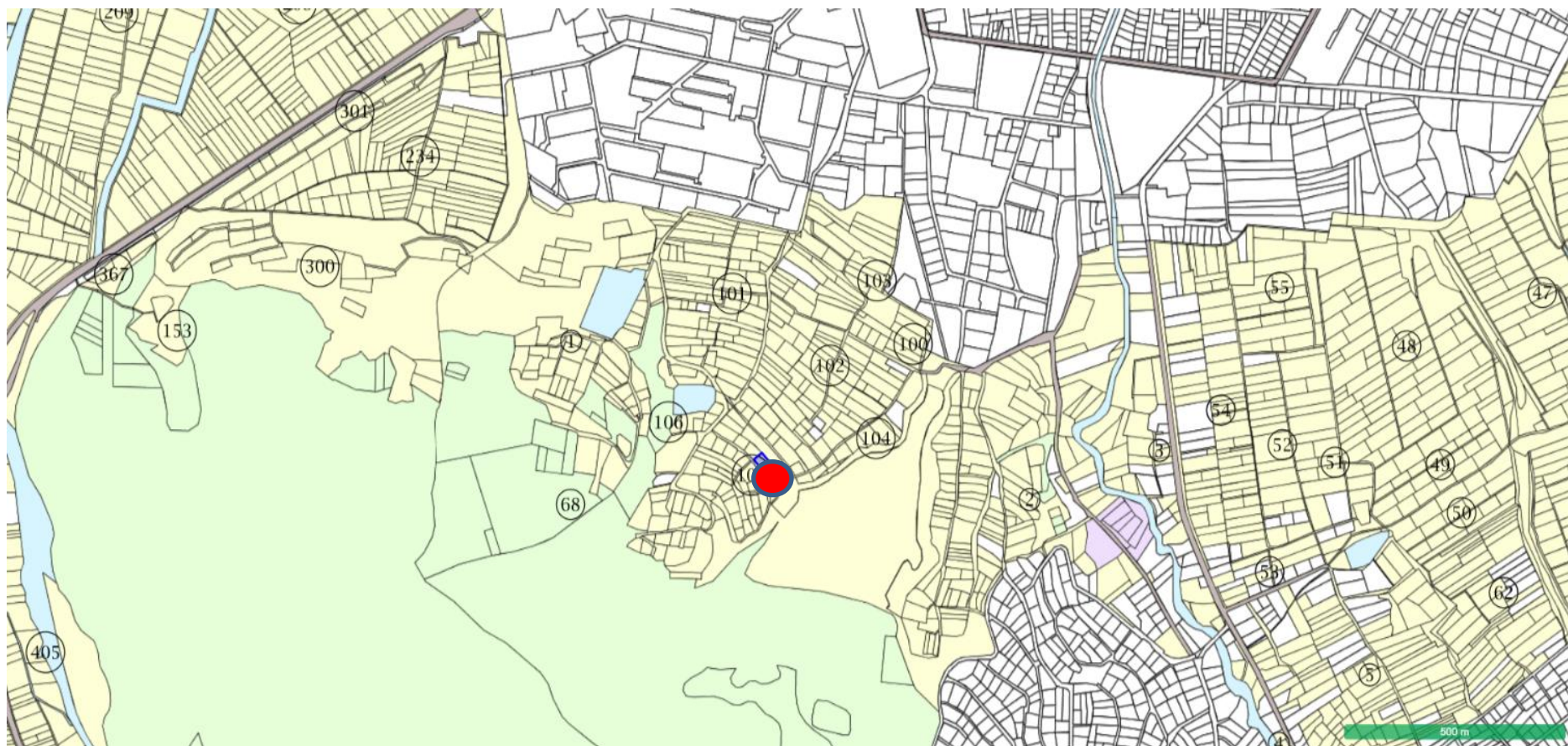
- Право за изграждане – **физическите лица собственици или ползватели на имот, в границите на населените места и селищните образувания;**
- Уведомление за изграждане до БД – образец ОБРАЗЕЦ УГ1 (PP/Регистрация на ВС);
- Кладенци за СПГ могат да се изграждат само в I-то от повърхността ПВТ (чл.50 на Наредба № 1);
- В граници на СОЗ на НМВ – след представяне на резултати от конкретни изследвания и оценка на въздействието от изграждането;
- Кладенци могат да се изграждат в имоти за ниско жилищно или за вилно застрояване (чл.46, ал.1 от ЗУТ);
- Кладенци се изграждат съобразно техническите и санитарно-хигиенните изисквания на разстояние не по-малко от 3 м от границите на имота (чл.47, ал.2 от ЗУТ);

- Не се изисква разрешение за строеж (чл.151, ал.1, т.3 от ЗУТ);
- Контрол по изграждането и регистрацията – кмета на общината (чл.191, ал.1, т.3 от ЗВ);
- Срок за уведомяване на БД за изграждането – **3 месеца** от изграждането на кладенеца;
- Уведомление за регистрация – образец ОБРАЗЕЦ РГ1 (РР/ Регистрация на ВС);
- Документ от общинска администрация (служебно) дали кладенецът вече е изграден, кога и с какви параметри;
- **Територия на населено място** – строителните граници на нас.място без неговото землище (§ 5, т.6 от ДР на ЗУТ);
- **Селищно образувание** – територията му се определя от строителните му граници (чл.22, ал.1 от ЗАТУ на РБългария);

➤ Проблеми с подаваните уведомления:

- Стотици уведомления от предходни години за намерение за изграждане без подадени уведомления за регистрация;
- Уведомления от ЮЛ;
- Уведомления за ПИ извън границите на нас. място;
- Уведомления за изграждане за стопански обекти (*автомивки, складове, офис сгради и т.п.*);
- Уведомления само от 1 съсобственик на ПИ без съгласието на другия/ите собственици;
- Уведомления за дълбоки кладенци (сондажи), преминаващи във II-то ПВТ;
- Уведомления с липсваща информация;
- Уведомления от упълномощени лица с техните данни, а не на собственика;
- Уведомление, само за да се получи удостоверение, без собственика да има намерение да изгражда кладенец;

Във връзка с Ваше писмо с изх. № [REDACTED] от 10.03.2023г. за преценяване на спазването на разпоредбите на чл. 43, ал. 3 от ЗВ, Ви информираме, че:

1. съгласно чл. 18, ал. 1 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България, *"Територия на населено място"* е селищната територия, определена от строителните му граници, и извънселищната територия, определена от границите на землището, съгласно който поземлен имот с идентификатор [REDACTED] е разположен в границите на населеното място.

2. съгласно чл. 18, ал. 1 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България, *"Територия на населено място"* е селищната територия, определена от строителните му граници, и извънселищната територия, определена от границите на землището, съгласно който поземлен имот с идентификатор [REDACTED] е разположен в границите на населеното място.

3. съгласно чл. 18, ал. 1 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България, *"Територия на населено място"* е селищната територия, определена от строителните му граници, и извънселищната територия, определена от границите на землището, съгласно който поземлен имот с идентификатор [REDACTED] е разположен в границите на населеното място.

Във връзка с Ваши писма с изх. [REDACTED] от 11.05.2023г. и № [REDACTED] за преценяване на спазването на разпоредбите на чл. 41, ал. 7 от ПЗР към ЗИД на ЗООС, Ви информираме, че с писма с изх. № [REDACTED] [REDACTED] 16.08.2023г. и изх. № [REDACTED] 02.05.2023г. сме отговорили еднозначно, че *ПИ с ид. 05815.101.91, ПИ с ид. 05815.105.15, ПИ с ид. 05815.14.74 и ПИ с ид. 12283.195.15* са разположени в границите на населеното място или селищно образувание.

➤ Проблеми с обработката на уведомления:

- Невъзможно кратък срок (2 дни) за проверка на намеренията;
- Стотици писма до заявителите относно несъответствия на намеренията със ЗВ:
 - юридическо лице;
 - ПИ извън границите на нас. място;
 - в ПИ се извършва стопанска дейност;
 - ПИ е собственост на повече от 1 лице (съгласие);
 - заявеното съоръжение не отговаря на чл.50 от Наредба № 1;
 - непълна информация, вкл. адрес за кореспонденция (връщат се писма);
 - противоречива информация;
 - от упълномощени лица без данните за собственика;
- Срок за регистрация и издаване на удостоверение – **1 месец**;
- Писма до общините, във връзка с контрола по изграждането, на които често отговорите пристигат след месец (дори повече);

4. Роля на местната администрация – кметове и областни управители.

- **За съществуващи стари съоръжения** – съдействие на гражданите за:
 - проверка за наличие на стара регистрация;
 - попълване на заявленията за съществуващите кладенци;
 - проверка на данните още при подаване;
- **За новоизгражданите кладенци:**
 - контрол по ЗВ на изграждането (място, дълбочина, цели) и регистрацията;
 - изпълнението се контролира от обл.управител;
- **За затлачени/пресъхнали/разрушени кладенци:**
 - ликвидиране в присъствие на представител на общината и протокол;
 - представяне на протокола в БД за отразяване в регистъра;

5. Изводи и необходими действия.

- Подобряване на процеса по регистрация за правилно определяне на ресурса за кладенците за СПГ с цел осигуряване на правото на гражданите по ЗВ;
- Възможности за подобряване на процеса;
- Постигане на целите от регистрацията.

1. За подобряване процеса по регистрация:

- Съдействие на гражданите – разяснение, документи, информация;
- Проверка за наличие на стара регистрация;
- Служебна проверка в БД;

2. Препоръки към общинските администрации:

- Да не се ползват кладенците за СПГ при одобряване на ПУП за жилищни или вилни сгради;
- Да не се насочват граждани да изграждат собствен водоизточник, за разрешаване на строеж по ЗУТ;
- Да се осъществява своевременен контрол по изграждането и последващо ползване на кладенците за СПГ;

При противоречива/разминаваща се информация в ИП към РИОСВ и уведомления до БДДР – писма до заявителя с копие до община и РИОСВ.